

ningsloven ikke medført problemer for de finske kommuner.

I forbindelse med høringen over lovudkastet har de danske kommunale organisationer bl.a. peget på, at en almindelig regel om begrundelse efter begæring i forhold til kommunerne kunne give anledning til dels nogle principielle betænkeligheder, og dels nogle praktiske vanskeligheder med hensyn til de kommunale kollegiale organers muligheder for at begrunde de truffene afgørelser.

Som et synspunkt af mere principiel karakter er der således peget på, at lovgivningsmagten ved at henlægge et bestemt sagsområde til kommunerne kan have ønsket, at afgørelserne inden for det pågældende sagsområde skulle træffes af kommunen på grundlag af fri forhandling inden for de grænser, som følger af den pågældende hjemmelslov og almindelige forvaltningsretlige grundsætninger, uden at blive afkrævet nogen begrundelse for udnyttelsen af beføjelserne inden for disse grænser. Der er i den forbindelse endvidere peget på, at henlæggelsen af afgørelserne til kommunerne kan opfattes som et udtryk for, at lovgivningsmagten har lagt hovedvægten på den politiske kontrol, der udøves af den enkelte kommunalbestyrelse, fremfor den retlige kontrol.

De kommunale organisationer har endvidere peget på, at begrundelsespligten vil kunne give anledning til praktiske vanskeligheder for de kollegiale kommunale organer, herunder navnlig at det i nogle tilfælde vil kunne vise sig vanskeligt at opnå den fornødne enighed om, hvilke faktiske oplysninger og synspunkter der skal lægges vægt på ved en afgørelse, hvis resultat der i øvrigt er enighed om eller et flertal for. Hertil kommer, at kommunalbestyrelsesmedlemmerne i dag alene har pligt til at deltage i afstemningen om afgørelsens udfald, men ikke pligt til at tilkendegive nogen begrundelse for deres standpunkt. Det er endvidere anført, at indførelsen af en begrundelsespligt for de kollegiale organer i nogle tilfælde vil kunne gøre det vanskeligere at opnå et kompromis med hensyn til afgørelsens resultat.

Efter justitsministeriets opfattelse skal enhver forvaltningsafgørelse som udgangspunkt træffes i overensstemmelse med den lovgivning, der regulerer det pågældende område, og de almindelige retsgrundsætninger, der gælder i Danmark. Det forhold, at en bestemt lovgivning tillægger de kommunale myndigheder kompetence til at træffe afgørelser i forhold til parter, kan derfor ikke i sig selv antages at medføre, at de kommunale organer får en videre adgang end andre myndigheder til at lægge friere overvejelser til grund for afgørelserne.

Der må derfor kunne stilles de samme indholdsmæssige krav med hensyn til lovlighed og rigtighed til de afgørelser, der træffes af kommunalbestyrelsen og dens udvalg, som til alle andre forvaltningsafgørelser.

Ud fra et retssikkerhedssynspunkt og moderne principper for samspillet mellem forvaltningsmyndigheder og den enkelte borger er det efter justitsministeriets opfattelse vanskeligt at forklare og begrunde, at en borger ikke skulle have krav på en begrundelse for en forvaltningsafgørelse, der måske er af indgribende betydning for den pågældendes personlige og økonomiske forhold, alene fordi forvaltningsafgørelsen er truffet af en kommunalbestyrelse eller et af dennes udvalg, medens afgørelser, der træffes af den kommunale forvaltning på kommunalbestyrelsens vegne og ansvar kan kræves begrundet.

Efter justitsministeriets opfattelse kan det imidlertid ikke afvises, at begrundelsespligten i visse tilfælde vil kunne give anledning til særlige vanskeligheder for de kommunale kollegiale organer. Ved vurderingen af de praktiske vanskeligheder, som begrundelsespligten vil kunne give anledning til, må det dog tages i betragtning, at formentlig kun relativt få konkrete afgørelser i forhold til parter i det hele taget vil blive forelagt den samlede kommunalbestyrelse, hvor de praktiske vanskeligheder ved at formulere en begrundelse som følge af organets bredde formentlig må antages at være størst. Størstedelen af de sager, der i det hele taget er omfattet af begrundelsespligten, må formodes i praksis at ville blive afgjort af de mere snævert sammensatte stående udvalg eller af den kommunale forvaltning i henhold til bemyndigelse. Det gælder også, selv om enhver sag, bortset fra afgørelser i visse sociale sager om enkeltpersoners forhold, i princippet vil kunne blive forelagt den samlede kommunalbestyrelse til afgørelse.

På den baggrund blev det derfor i det tidligere lovforslag foreslået at begrænse begrundelsespligten i forhold til de afgørelser, der træffes af en kommunalbestyrelse og dennes udvalg. Som nævnt ovenfor under pkt. 1 b blev der imidlertid under lovforslagets behandling i folkettinget fra retsudvalgets side givet udtryk for, at afgørelser, som af kommunalbestyrelser og disses udvalg træffes i sager, der er omfattet af loven – typisk personorienterede sager – bør begrundes i samme udstrækning som afgørelser truffet af andre administrative myndigheder.

Justitsministeriet har derfor nu foreslået, at der i forvaltningsloven indsættes regler om samtidig